

Bianca PURICE, Marinela BARNA

**„GAZETA DE TRANSILVANIA” ȘI „GAZETA TRANSILVANIEI”
ÎN BIBLIOGRAFIA ISTORICĂ A ROMÂNIEI**

Într-o perioadă în care Iluminismul trezea națiunile europene din guvernarea absolutismului monarhic, apăreau și primele ziare ce veneau în sprijinul acestui curent, determinând conturarea opiniei publice.

În spațiul românesc și, mai cu seamă, în cel transilvănean, primele încercări de a scoate un ziar datează de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, însă taxele ce trebuiau plătite în acest sens au întârziat apariția lui. Inițiativa va avea câștig de cauză la Brașov, unde George Barițiu, dornic „de a înființa o foaie literară”¹ în acest oraș, se bucură de suportul negustorilor susținători ai ideii de afirmare cultural-politică și socială a românilor. Așa avea să apară, la 12 martie 1838, „Gazeta de Transilvania”, avându-l ca redactor pe George Barițiu, iar ca tipograf, pe Johannes Gött.² Conform autorizației emise de Cancelaria Aulică de la Viena, ziarul trebuia să cuprindă doar traduceri în limba română ale celorlalte foi apărute în tipografia lui Gött.³ Cu toate acestea, ziarul va apărea fără respectarea condiției traducerii ziarului german, motiv pentru care va fi mereu în atenția cenzurii. O dovadă în acest sens este și schimbarea denumirii acestei foi politice din „Gazeta de Transilvania” în „Gazeta Transilvană” (3 ianuarie 1849) și mai apoi în „Gazeta Transilvaniei” (1 decembrie 1849-1945).³ În anul 1843 Gheorghe Bibescu, domnitorul Țării Românești, interzice intrarea ziarului în această provincie românească, dar cu toate acestea se găsesc diverse metode prin care fiecare abonat să beneficieze de informațiile oferite de foaia brașoveană.

Astfel, editat la locul de întâlnire a celor trei provincii românești, la Brașov, ziarul se adresa tuturor românilor, indiferent de granițele politice, de confesiunea religioasă sau de orientarea politică, obiectivul său fundamental fiind astfel formulat: „*Lățirea științelor și a cunoștințelor, împărtășirea ideilor la toate clasele de oameni*”.⁴

Greutățile impuse de cenzură nu au putut anula calitatea deosebită a scrisului, audiența tot mai largă, precum și prestigiul de care se bucurau foile lui Barițiu, fapt pentru care numărul abonaților crește tot mai mult. Astfel, în 1838, din totalul de 398 de exemplare tipărite din „Gazetă” și „Foaie pentru minte, inimă și literatură” (suplimentul cultural al „Gazetei”), în Principate au fost abonate 135 de exemplare, adică 34%.⁵ Lista din 1847 prezintă un total de 572 de exemplare tipărite, din care 310, adică 54%, aparțin abonaților din Principate.⁶

Făcându-se eoul mișcării și al evenimentelor politice și culturale din toate țările române, în paginile „Gazetei” se întâlneau articole ale cărturarilor din aceste provincii, precum și articole ale unor profesori, scriitori, oameni politici ce le semnavă în calitate de corespondenți și colaboratori. Printre aceștia se numără: Ioan Maiorescu, August Treboniu Laurian, Anton Pann, Dimitrie Bolintineanu, Nicolae Bălcescu, Vasile Alecsandri, Costache Negruzzi, Mihail Kogălniceanu.

În anul 1850, redactarea ziarului este preluată de Iacob Mureșianu⁷, pentru ca în 1878 noul director și redactor al publicației să devină Aurel Mureșianu, fiul lui Iacob. Sub conducerea sa, la 4 aprilie 1884, „Gazeta Transilvaniei” devine primul cotidian românesc din Transilvania⁸, iar din anul

¹ Timotei Cipariu, *Jurnal*, ediție îngrijită de Maria Prodan, Cluj, 1972; Mircea Gherman, *Geneza „Gazetei de Transilvania” în „Gazeta Transilvaniei. 150 de ani de la apariție”*, Brașov, 1997, p. 8.

² Arhiva Muzeului „Casa Mureșenilor” Brașov, dosar nr. 1, doc. nr. 884 și 885; Mircea Gherman, *loc. cit.*, p. 9.

³ *Din presa literară românească a secolului XIX*, p. 85; Ioan Silviu Nistor, *Gazetele de la Brașov – școală și educație națională pentru toți românii (1838-1848)*, în „Gazeta Transilvaniei. 150 de ani de la apariție”, Brașov, 1997, p. 22.

⁴ „Gazeta de Transilvania”, 1838, I, nr. 1, p. 3; Ioan Silviu Nistor, *loc. cit.*, p. 22.

⁵ Ioan Silviu Nistor, *loc. cit.*, p. 32.

⁶ *Ibidem*, p. 33.

⁷ „Gazeta Transilvaniei”, nr. 13/9 septembrie 1850.

⁸ *Ibidem*, nr. 40/4 (16) aprilie 1884.

1888 va fi tipărită în cadrul tipografiei „A. Mureșianu”⁹, devenind o afacere a acestei familii. După moartea lui Aurel Mureșianu, în anul 1909, conducerea „Gazetei” este preluată de soția sa, Elena, până în anul 1911, când din motive financiare publicația va fi vândută.

„Gazeta Transilvaniei” va continua să apară până în anul 1945, când va fi înlocuită de oficiosul Partidului Comunist Român, „Drum Nou”. Primul număr, serie nouă a „Gazetei de Transilvania”, purtând pe frontispiciu banda tricoloră, avea să apară în ziua de 23 decembrie 1989. Astfel, vechea publicație, retipărită acum sub prima sa denumire, avea să-și reia locul pe scena presei transilvănene, încercând să-și mențină menirea pentru care a fost creată cu 151 de ani în urmă: „*Trebuie să devină o școală pentru toți, să-i ridice pe cei umiliți și înapoiați în cultură ... dar în același timp să-i mulțumească și pe cei mai înaintați să-i facă a-și iubi și cinsti neamul*”.

Revenind la tema acestui articol, au fost studiate 9 volume din Bibliografia Istorică a României astfel: vol. 1, vol. 2, vol. 3, vol. 4 și vol. 5 au fost studiate de către Marinela Barna, iar vol. 6, vol. 7, vol. 8 și vol. 10 au fost studiate de către Bianca Purice. Acest proiect materializat în 11 volume, apărute în cursul a 35 de ani, s-a dovedit a fi o bibliografie istorică curentă, pusă la dispoziția cercetării științifice. Trecând în revistă capitolele mari ale BIR-ului, avem imaginea „evantaiului”¹⁰ foarte larg al direcțiilor de investigare: începând cu studiile referitoare la istoriografia națională și activitatea istoricilor din România, continuând cu problemele teoretice și metodologice ale istoriei, după care se succed capitole de bibliografii, izvoare documentare și științe auxiliare ale istoriei. Paginile cele mai numeroase revin istoriei României din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre, iar viața spirituală este reflectată de un dens și compact capitol privind istoria culturii din Evul Mediu până în contemporaneitate.

Pe parcursul studiului, au fost identificate 72 de titluri care conțin numele „Gazeta Transilvaniei” sau „Gazeta de Transilvania” sau care fac referire la acest ziar. În vol. II (Secolul al XIX-lea. Tom 1: Cadrul general. Țara și locuitorii) nu au fost identificate informații pentru subiectul nostru.

Cea mai veche mențiune la „Gazeta Transilvaniei” datează din anul 1892, fiind vorba despre un studiu tipărit în Tipografia „A. Mureșianu” cu titlul *O lămurire în disputa literară purtată de George Barițiu în „Părți alese din istoria Ardealului” contra lui Iosif Sterca Sulutu care s'a apermis în Gazeta Transilvaniei nr. 11-41 din anul 1891. (Sibiu)*. Urmează un articol din 1902, apărut în ziarul „Drapelul”, ce are ca titlu *Filă comemorativă în memoria lu' Gregoriu Maior, fost redactor la Gazeta Transilvaniei. 1859-1901*.

Cele mai multe informații apar în perioada postbelică (perioada comunistă): 56, fiind cuprinse și în cadrul a două cărți: Vasile Netea, *George Barițiu. Viața și activitatea sa*, București, 1966, Editura Științifică și Silvia Popa, Constantin Catrina, *Folclor în Gazeta Transilvaniei. Indice bibliografic*, Brașov, 1978.

Colecția este îmbunătățită de cele două volume de studii Cumidava dedicate ziarului brașovean cu prilejul împlinirii a 130 de ani („Cumidava”, Brașov, 1969) și, respectiv, a 160 de ani („Cumidava”, Brașov, 1997) de la apariția lui.

Perioada interbelică înregistrează trei apariții, iar pentru perioada postcomunistă BIR-ul notează șapte publicații ce vorbesc despre „Gazetă”.

Ca areal de răspândire, se remarcă zona Transilvaniei, la Brașov, Hunedoara, Sf. Gheorghe, Oradea, Arad, Cluj, Sibiu, Târgu Mureș, dar și Muntenia, la București, în Prahova, la Câmpulung Muscel.

⁹ *Ibidem*, nr. 1/3 ianuarie 1888.

¹⁰ Gh. Hristodol, *Cuvânt introductiv la Bibliografia Istorică a României*, București, Academia Română, 2005, vol. X (1999-2004).

Articolele surprind evenimente din lupta românilor pentru eliberare națională, pentru apărarea limbii și culturii române, aspecte din activitatea unor personalități, precum George Barițiu, Iacob Mureșianu, Aurel Mureșianu, dar și momente ale Revoluției Franceze sau din Italia.

Pentru o mai bună exemplificare, vom prezenta în continuare lista publicațiilor cu referire la ziarul brașovean:

*** – *Publicațiile periodice românești (ziare, gazete, reviste). Tom II. Catalog alfabetic: 1907-1918. Supliment: 1790-1906*, în „Descriere bibliografică de George Baiculescu, Georgeta Răduică și Nonila Onofrei”, București, Editura Academiei R.S. România, 1969, 871 p.

*** – *130 de ani de la apariția „Gazetei de Transilvania”. 1838-1968 [Culegere de studii]*, sub redacția lui Mircea Băltescu, Brașov, Întreprinderea Poligrafică Brașov, 1969, 228 p.

*** – *George Bariț și contemporanii săi, Corespondența trimisă*, ediție de Simion Retegan, București, Editura Enciclopedică, 2003, vol. X, 508 p.

A

Alexandrescu, I. – *Gazeta de Transilvania și revoluția din Franța (1848)*, în „Analele Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C. C. al P. C. R.”, București, 1968, 14, nr.1, pp. 101-108.

B

Băltescu, Mircea – *Dr. Aurel Mureșianu și „Gazeta Transilvaniei”*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 115-160.

Bărbuță, Nicolae – *Câteva aspecte privind procesele de presă ale „Gazetei Transilvaniei”*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 67-74.

Berindei, Dan – *„Gazeta Transilvaniei” și Unirea Principatelor*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 67-74.

Bocșa-Mălin, Emil – *Lupta presei transilvane*, București, 1945.

Botezan, Ioana – *Contribuția lui Timotei Cipariu la dezvoltarea ziaristicii românești din Transilvania în preajma anului revoluționar 1848. Documente inedite*, în „Apulum”, Alba-Iulia, 1969, 7, pp. 95-108.

Bucur, Dorica – *Atitudinea lui Alexandru Papiu-Ilarian privind înfăptuirea unității culturale a românilor oglindită în „Gazeta Transilvaniei”*, în „Ziridava”, Arad, 1977, 7, pp. 307-322.

C

Cărăbiș, Vasile – *„Gazeta Transilvaniei” strigătul unui popor apăsător și jignit*, în „Magazin istoric”, București, 1982, nr. 2, pp. 28-30.

Cărăbiș, Vasile – *150 de ani de la apariția „Gazetei Transilvaniei” [documente]*, în „Revista arhivelor”, București, 1988, 65, nr. 3, pp. 253-261.

Cheresteșiu, V. – *Întemeierea presei românești din Transilvania și activitatea publicistică a lui George Bariț până la izbucnirea revoluției de la 1848*, în „Anuarul Institutului de istorie”, Cluj-Napoca, 1963, 6, pp. 11-39.

Chiorean, Eva – *Programul, orientarea și colaboratorii „Gazetei Transilvaniei” în anii 1891-1895*, în „Cercetări de științe sociale”, Târgu Mureș, 1987, 3, pp. 405-419.

Colan, Ioan – *„Gazeta Transilvaniei” 1919-1945*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 205-225.

Cornea, Paul – *Iubirea de dulce noastră patrie [Gazeta de Transilvania – 150 ani]*, în „Magazin istoric”, București, 1988, 22, nr. 3, pp. 7-10.

D

Dădîrlat, Mioara – *Colecții de periodice ale bibliotecii „Astra” (1861-1944)*, în „Centenarul Revistei «Transilvania» Sibiu”, Biblioteca „Astra”, 1969, pp. 211-214.

Diculescu, Vasile – *Le journal „Gazeta Transilvaniei” et l’ integration de la Roumelia orientale la Bulgarie (1885)*, în „Bulgarian Historical Review”, Sofia, 1990, nr. 4, pp. 58-87.

Dogaru, Gabriela – *Țara Bârsei [Revistă]. 1929-1938. Indice bibliographic*, Brașov, Biblioteca Municipală Brașov, 1971, 109 p.

Dragoman, Corneliu; Iliescu, Gheorghe – *Ein Pressenprozeß gegen Gh. Barițiu (1877-1879)*, în „Forschungen zur Volks und Landeskunde”, Sibiu, 1977, 20, nr. 2, pp. 60-63.

Drimba, Lucian – *Colaborarea lui Iosif Vulcan la periodicele brașovene și sibiene (1859-1870)*, în „Centenarul Revistei «Transilvania» Sibiu”, Biblioteca „Astra”, 1969, pp. 179-182 și în „Lucrări Științifice”, Oradea, 1969, pp. 175-179.

Dușu, Alexandru – *Trei gazete pentru toți românii [„Curierul românesc”, „Albina românească”, „Gazeta de Transilvania”]*, în „Magazin istoric”, București, 1979, 13, nr. 9, pp. 16-20.

F

Faur, Viorel – *„Gazeta de Transilvania” despre raporturile Episcopului greco-catolic Vasile Erdelyi, în anii 1848-1849 cu preoții Ioan Munteanu (din Sarcău) și Ioan Christian (din Leța Mare)*, în „Analele Universității”, Oradea, 2001, 11, pp. 161-169.

Florescu, Eugenia – *Rolul gazetelor „Curierul românesc”, „Albina românească” și „Gazeta Transilvaniei” în dezvoltarea conștiinței naționale a poporului român*, în „60 de ani de la făurirea statului național român”, București, Tipografia Universității, 1978, pp. 53-64.

G

Gherman, Mircea – *Date și fapte privind activitatea lui Iacob Mureșianu la „Gazeta Transilvaniei” (1938-1877)*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 75-89.

Gherman, Mircea – *Colaboratorii din Cîmpulung ai „Gazetei Transilvaniei”*, în „Studii și comunicări”, Muzeul Cîmpulung Muscel, 1981, pp. 89-96.

Greco, V. V. – *Lupta „Gazetei Transilvaniei” pentru drepturile limbii române (1842-1867)*, în „Lucrări științifice”, Oradea, 1969, pp. 15-53.

Gyémánt, Ladislau – *Din relațiile „Gazetei de Transilvania” cu Principatele Române în perioada 1844-1846*, în „Potaiissa”, Muzeul de Istorie Turda, 1980, 2, pp. 215-227.

Gyémánt, Ladislau – *„Gazeta de Transilvania” și acțiunea emigrației bulgare de la Galați în anii 1844-1845*, în „Relații româno-bulgare de-a lungul veacurilor”, București, Editura Academiei, 1984, vol. II, pp. 51-64.

H

Hașdeu, Titus N. – *Avram Iancu și faptele sale oglindite în „Gazeta Transilvaniei” din anii 1848-1849*, în „Cumidava”, Muzeul Județean Brașov, 1974-1975, 8, pp. 141-144.

Hitchins, Keith; Maior, Liviu – *Corespondența lui I. Rațiu cu G. Barițiu (1861-1892)*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1970, 254 p.

I

Ionescu, Toader – *Lupta burgheziei transilvănene pentru construirea de căi ferate reflectată în publicația „Gazeta Transilvaniei”*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Oeconomica”, Cluj-Napoca, 1981, 26, pp. 16-20.

J

Jugănar, N. – *Filă comemorativă în memoria lui Gregoriu Maior, fost redactor la „Gazeta Transilvaniei”. 1859-1901*, în „Drapelul”, Lugoj, 1902, II, nr. 13, pp. 2-3.

K

Kroner, Michael – *Activitatea socială și națională a lui George Barițiu până la 1848*, în „Cumidava”, Muzeul Județean Brașov, 1971, 5, pp. 113-136.

L

Lechințan, Vasile; Zegreanu, Octavian Gr. – *Corespondența de la românii din secuime în „Gazeta Transilvaniei” din 1889*, în „Angustia”, Muzeul Carpaților Răsăriteni Sfântu Gheorghe, 1998, 3, pp. 153-158; 1999, 4, pp. 277-287; 2001, 6, pp. 131-137.

Lechințan, Vasile; Zegreanu, Octavian Gr. – *Corespondența de la românii din secuime în „Gazeta Transilvaniei” din 1894*, în „Angustia”, Muzeul Carpaților Răsăriteni Sfântu Gheorghe, 2000, 5, pp. 89-95.

Lupaș, Ioan – *Din activitatea ziaristică a lui Andrei Mureșanu*, București, Cultura Națională, 1925, p. 166.

Lupaș, Ioan – *Începuturile și epocile istorice ale ziaristicii românești transilvănene*, în „Studii istorice”, Sibiu-Cluj, 1945-1946, vol. V, p. 310.

M

Micu, Emil – *„Gazeta Transilvaniei” și Memorandul*, în „130 de ani de la apariția Gazetei de Transilvania”, Brașov, 1969, pp. 161-177.

Moașa Nazare, Ruxandra – *Cenzura și „Gazeta Transilvaniei” în anii 1934-1944. Studiu de caz*, în „Țara Bârsei”, Brașov, Muzeul Casa Mureșenilor, 2003, 2, nr. 2, pp. 33-46.

Moruș, Ilie – *„Gazeta” [Transilvaniei] și începuturile teatrului românesc în Transilvania*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 91-104.

Mureșianu, Ioachim – *Scrisoare către Iacob Mureșianu, proprietarul și directorul „Gazetei Transilvaniei”*, în „Arhiva Someșană”, 1930 [VII], nr. 13, pp. 373-377.

N

Netea, Vasile – *George Barițiu. Viața și activitatea sa*, București, Editura Științifică, 1966, p. 367.

Netea, Vasile – *Colaborări muntene pașoptiste la foile de la Brașov*, în „Studii Mat. Prahova”, 1969, 2, pp. 67-77.

Netea, Vasile – *Primii colaboratori ai foilor de la Brașov*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 9-65.

Netea, Vasile – *Din activitatea lui Andrei Mureșianu (1816-1863) la Brașov. Relațiile sale cu George Barițiu și colaborarea la „Foaia pentru minte, inimă și literatură” și la „Gazeta de Transilvania”*, în „Cumidava”, Muzeul Județean Brașov, 1971, 5, pp. 653-688.

Netea, Vasile – *Presa română în timpul revoluției de la 1848 (III)*, în „Presa noastră”, București, XVIII, nr. 7, iulie 1973, pp. 33-38.

Netea, Vasile – *Presa română din Transilvania (1849-1881)*, în „Presa Noastră”, București, 1974, 19, n. 2, pp. 39-42; nr. 4, pp. 37-42.

Nicoară, Ion – *„Gazeta Transilvaniei” în timpul primului război mondial și al desăvârșirii statului unitar român*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 193-203.

Nicoară, Ion – *„Gazeta Transilvaniei” și războiul de independență*, în „Astra”, Brașov, 1976, nr. 3, p. 5.

O

Odaie Veriș, Sanda – *Știri referitoare la Țara Românească în „Foaie pentru minte, inimă și literatură” și „Gazeta de Transilvania” 1838-1850. Preocupări de limbă*, în „Lucrări Științifice”, Târgu Mureș, 1969, 1, pp. 459-467.

P

Pervain, I. – *Gheorghe Bariț (1812-1893). Contribuții bio-bibliografice*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Philologia”, Cluj-Napoca, 1968, 13, fasc. 2, pp. 23-41.

Petraru, Ștefan – „*Gazeta Transilvaniei*”, *tribună de luptă pentru desăvârșirea unității statale (1867-1877)*, în „130 de ani de la apariția «Gazetei de Transilvania»”, Brașov, 1969, pp. 105-113.

Petraru, Ștefan – *Înfruntând prigoana stăpânirii străine („Gazeta de Transilvania” contre la domination étrangère)*, în „Astra”, Brașov, 1988, 23, nr. 3, pp.4-5.

Popa, Luana – *Precizări privind înființarea „Tribunei” din Sibiu și poziția „Gazetei Transilvaniei” (1884)*, în „Cumidava”, Muzeul Județean Brașov, 1983, 13, nr. 2, pp. 171-189.

Popa, Mircea – *Un secol și jumătate de la apariția „Gazetei Transilvaniei”*, în „Steaua”, Cluj-Napoca, 1988, 39, nr. 3, pp. 8-9.

Popa, Silvia – „*Gazeta Transilvaniei*” *o istorie culturală în presă*, în „100 de ani de la înființarea Bibliotecii V. A. Urechia”, Galați, 1991, pp. 355-359.

Popa, Luana; Spînu, Margareta – *Revoluțiunea lui Horea în paginile „Gazetei Transilvaniei” din Brașov, 1884*, în „Acta Musei Napocensis”, Cluj-Napoca, 1985-1986, 22-23, pp. 665-669.

Popa, Silvia; Catrina, Constantin – *Folclor în „Gazeta Transilvaniei”. Indice bibliografic*, Cuvânt înainte de Iordan Dăcu, Brașov, 1978, 102 p.

Porțeanu, Alexandru – „*Gazeta Transilvaniei*” *și mișcarea socialistă a timpului*, în „Cumidava”, Muzeul Județean Brașov, 1969, 3, pp. 231-258.

Pușcariu, Sextil – *Brașovul de altădată*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1977, 288 p.

R

Răduică, Georgeta; Răduică, Nicolin – *Nicolae Bălcescu într-un calendar al lui George Barițiu (1861)*, în „Studia Acta Nicolae Bălcescu”, Bălcești pe Topolog, Muzeul Nicolae Bălcescu, 1970-1971, pp. 681-685 (fasc.).

S

Savu, Ovidiu – *Date noi privind sprijinul acordat de mitropolitul Șuluțiu pentru „Gazeta Transilvaniei”*, în „Sargetia”, Deva, 1999-2000, 28-29, nr. 2, pp. 121-122.

Spînu, Margareta-Susana – *Poziția „Gazetei Transilvaniei” față de problema țărănească și răscoala din 1907*, în „Cumidava”, Muzeul Județean Brașov, 1976, 9, nr. 1, pp. 115-124.

Stan, Elena – *Sextil Pușcariu – colaborator la „Gazeta Transilvaniei”*, în „Biblioteca și cercetarea”, Cluj-Napoca, 1984, VIII, pp. 65-73.

Sterca-Șuluțiu, Iosif – *O lămurire în disputa literară purtată de George Barițiu, în „Părți alese din istoria Ardealului” contra lui Iosif Sterca Șuluțiu, care s'a apermis în „Gazeta Transilvaniei” nr. 11-41 din anul 1891. (Sibiu)*, Brașov, Tipografia Aurel Mureșianu, 1892, 32 p.

Suciu, Coriolan – *Blajul, Brașovul și Mureșenii*, în „CultC”, Blaj, 1925, XIV, pp. 363-376.

Ș

Șerbănescu, Rodica – *150 de ani de la apariția „Gazetei Transilvaniei”*, în „Presă noastră”, București, 1988, 32, nr. 2, pp. 29-32b.

T

Teodor, Pompiliu – *Din trecutul „Gazetei Transilvaniei”*, în „Anuarul Institutului de istorie din Cluj”, 1963, 6, p. 10.

Teodor, Pompiliu – *Semnificația „Gazetei de Transilvania”*, în „Steaua”, Cluj-Napoca, 1988, 39, nr. 3, p. 9.

V

Vesa, V. – *Lupta pentru unitatea națională a Italiei și presa românească din Transilvania (1859-1860)*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia”, Cluj-Napoca, 1965, 10, fasc. 1, pp. 51-61.

**“The Transylvanian Gazette” and “The Transylvania’s Gazette”
in the *Historical Bibliography of Romania***

Abstract

In Romanian territory, and especially in Transylvania, the first attempt to print a newspaper dated from the end of 18th century, but fees to be paid in that regard had delayed the action. In Brașov, George Barițiu was able to print the newspaper when being helped by rich merchants, supporters of the idea of the Romanians’ cultural and social-political emancipation. The first issue of “Gazeta de Transilvania” was on March 12, 1838, having George Barițiu as editor and Johannes Gött as typographer.

Edited in the meeting place of the three Romanian provinces – in Brașov –, the newspaper addressed to all Romanians, regardless of political boundaries, religious confession or political orientation.

We have been studied nine volumes of the *Historical Bibliography of Romania* (the period of 1944-2004), and we have identified 72 titles containing the names „Gazeta Transilvaniei” and „Gazeta de Transilvania” or something related to the newspaper.

We have noticed, as area of Transylvania: Brașov, Hunedoara, Sf. Gheorghe, Oradea, Arad, Cluj, Sibiu, Târgu Mureș, but also the Walachia: București, Prahova, and Câmpulung Muscel.

Those articles caught events of the struggle for national liberation of Romanians, in the defense of the Romanian language and culture, aspects of the work of personalities, such as George Barițiu, Iacob Mureșianu, Aurel Mureșianu, but also moments of the French and Italian Revolution.